

КК України. Народження дитини, смерть або інвалідність матері, інші життєві обставини підсудного чоловічої статі, може і має враховуватись судом при вирішенні питання про виправлення засудженого і можливість застосовувати до нього умовно-дострокового звільнення від відбування покарання на загальних підставах (ст. 81 КК України). Щодо чоловіків, засуджених до позбавлення волі строком до п'яти років, у яких народилась дитина, на законодавчому рівні має бути закріплена можливість їх умовно-дострокового звільнення від відбування цього покарання, до сплину строків, передбачених ч. 2 ст. 81 КК України, за умови що вони демонструють своє виправлення сумлінною поведінкою і ставленням до праці.

Список використаних джерел:

1. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, історичні та правові проблеми. Київ : Атіка, 2005. 332 с.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>. (дата звернення: 06.05.2023)
3. Меркулова В. О. Гендерна експертиза кримінального законодавства: окремі аспекти національно-правових підходів. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. С. 38-42. URL : <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2019/2/11.pdf>. (дата звернення: 06.05.2023)
4. Мальцева Д. Гендерні аспекти звільнення від відбування покарання. Кримінологічні дослідження : збірник наук. праць / [гол. ред. В. Поклад, канд. філос. наук]; Луган. держ. універ. внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка; Луган. гуман. центр. Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2022. Вип. 12: Гендерні аспекти злочинності. С. 203-209.
5. Одинцова О. Гендерні аспекти звільнення від відбування покарання з випробуванням. Вісник *ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка*. 2023. № 1. С. 174-184. DOI : <https://doi.org/10.33766/2524-0323.101.174-184>.
6. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2866-15>. (дата звернення: 06.05.2023).
7. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text> (дата звернення: 06.05.2023).
8. Сімейний кодекс: Закон України від 10.01.2002 № 2947-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text> (дата звернення: 06.05.2023).

РОЗВАДОВСЬКИЙ В.,

кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри конституційного,

РОЛЬ ПРАВОВОЇ НАУКИ У ФОРМУВАННІ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ

Російська воєнна агресія в Україні стала викликом для формування нової концепції державотворення, яка має відповідати вимогам сучасності. Правова наука є важливим інструментом, оскільки вона дає необхідні знання про правові процеси та інститути, що допомагають створити ефективну систему правосуддя та правової охорони. Сучасна концепція державотворення в Україні повинна бути побудована на принципах демократії, правової держави та захисту прав людини. У зв'язку зі складністю ситуації, унаслідок російської агресії, необхідно активно розробляти нові законодавчі та нормативні акти, які відповідатимуть потребам сучасної держави.

Російська воєнна агресія в Україні суттєво підірвала старі уявлення про державність та національну безпеку, що стали особливо актуальними для формування нової концепції державотворення в Україні. Основним завданням нової концепції державотворення має стати забезпечення національної безпеки, захисту суверенітету та територіальної цілісності держави. Важливим компонентом такої концепції є підвищення ефективності державного управління та боротьба з корупцією, що забезпечить створення умов для стабільного розвитку країни. Також важливими складовими нової концепції державотворення є зміцнення демократії, прав людини та розвитку громадянського суспільства, збільшення інвестиційної привабливості країни та зміцнення міжнародної позиції України на світовій арені. У цьому процесі важливою є роль влади, яка повинна бути відкритою, прозорою та відповідальною перед громадянами, здатною відповідати на виклики часу та виконувати свої обов'язки в інтересах нації.

Таким чином, нова концепція державотворення має спрямовуватися на створення ефективного, стабільного та прогресуючого державного утворення, що здатне забезпечити національну безпеку, економічний розвиток та добробут громадян.

Аналіз законодавства України, спрямованого на захист прав та інтересів громадян в умовах збройного конфлікту.

Аналіз законодавства, спрямованого на захист прав та інтересів громадян в умовах воєнного конфлікту, є важливою складовою роботи правової науки та правозахисних організацій. Особливо актуальним є такий аналіз у контексті російської воєнної агресії проти України, яка спричинила значні порушення прав та свобод громадян.

Основні нормативно-правові акти, які регулюють захист прав та інтересів громадян в умовах воєнного конфлікту, включаючи міжнародне гуманітарне право та внутрішнє право законодавство країни, яка перебуває в конфлікті.

Міжнародне гуманітарне право встановлює мінімальні стандарти захисту прав людини під час збройного конфлікту, зокрема щодо поводження із військовополоненими, захисту цивільного населення від насильства та забезпечення доступу до гуманітарної допомоги.

Українське законодавство також містить норми, спрямовані на захист прав та інтересів громадян в умовах воєнного конфлікту. Наприклад, Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [1] встановлює гарантії соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, а також Закон «Про правовий статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» [2], надає громадянам, які постраждали від катастроф та війни, право на соціальний захист та допомогу.

Роль правової науки у розробці стратегій та політики.

Роль правової науки у розробці стратегій та політик є важливою складовою сучасного суспільства. Правова наука є важливим інструментом, який дозволяє визначити раціональний підхід до розв'язання різноманітних проблем, пов'язаних зі здійсненням державної влади та захистом прав та свобод громадян. Зокрема, правова наука може забезпечити належне розуміння складних правових проблем, визначення потенційних наслідків ведення певної політики, а також розробку належних процедур і механізмів забезпечення захисту прав та інтересів громадян.

Правова наука також може відігравати важливу роль у формуванні стратегічних документів та політик національного рівня. Наприклад, при розробці державної політики з питань прав людини та захисту їхніх інтересів, правова наука може допомогти визначити міжнародні стандарти, які необхідно враховувати в процесі розробки політики, а також розробити національні механізми забезпечення захисту прав та свобод громадян. Крім

того, правова наука може відгравати роль у формуванні стратегій розвитку певних секторів економіки та суспільства. Наприклад, правова наука може допомогти визначити правові механізми забезпечення прав інтелектуальної власності, правових стимулів для підтримки малого та середнього бізнесу та інших сфер.

Популяризація знань про правовий захист та допомога громадянам у розумінні їхніх прав.

Популяризація знань про правовий захист та допомога громадянам у розумінні їхніх прав є важливою роллю правової науки. Насамперед, правова наука може впливати на формування свідомого ставлення до правових норм та прав людини в цілому. Для цього необхідно проводити різноманітні заходи з популяризації знань про права громадян, які могли б бути організовані в рамках конференцій, семінарів, круглих столів та інших подій, які містять експертні доповіді від провідних юристів та правознавців. Також правова наука може сприяти популяризації знань про правовий захист та допомогу громадянам у розумінні їхніх прав через розробку підручників, методичних посібників та інших навчальних матеріалів для широкого загалу. Крім того, правова наука може сприяти популяризації знань про правовий захист та допомогу громадянам у розумінні їхніх прав через співпрацю із засобами масової інформації та організацію відкритих лекцій для широкого загалу.

Список використаних джерел:

1. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. Закон України №3551-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>. (дата звернення: 05.05.2023 р.).

2. Про правовий статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Закон України №796-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-12#Text>. (дата звернення: 04.05.2023 р.).